

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

АСПЕКТИ СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ РИНКОВИХ
ВІДНОСИН

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

Умань
Видавець «Сочінський М. М.»
2018

*Рекомендовано до друку вченою радою
Уманського національного університету садівництва
(протокол №5 від 3.05.2018 року)*

Редакційна колегія:

О.О. Непочатенко - доктор економічних наук (відповідальний редактор);
Ю.О. Нестерчук - доктор економічних наук (заступник відповідального редактора);
Т.Є. Кучеренко - доктор економічних наук;
О.Т. Пенькова - доктор економічних наук;
Р.П. Мудрак - доктор економічних наук;
Д.К. Семенда - кандидат економічних наук;
П.К. Бечко - кандидат економічних наук;
О.В. Гринчак - кандидат технічних наук;
М.І. Мальований - доктор економічних наук (відповідальний секретар).

*Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку,
яка не завжди збігається з позицією редакції.*

Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин», матер. XII Міжнародної наук.-практич. Конфер., 24-25 травня 2018 р. - Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2018. - 140 с.

ISBN 978-966-304-263-3

Збірник містить доповіді викладачів та вчених, які були розглянуті на XII Міжнародній науково-практичній конференції «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин», що відбулася 24-25 травня 2018 року в м. Умань. У наукових матеріалах висвітлюються питання стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

УДК 334

ЗМІСТ

Аніщенко Г.Ю. Логістичні операції як особливий об'єкт бухгалтерського обліку.....	7
Барабаш Л.В. Особливості функціонування системи місцевого оподаткування у країнах Європи.....	8
Баркар Л.І. Інноваційні інструменти управління логістичною діяльністю підприємств.....	9
Бечко В.П. Фіскально-економічні важелі впливу на фінансово-господарську діяльність суб'єктів малого бізнесу.....	11
Бечко П.К. Зарубіжний досвід земельного оподаткування.....	13
Бленда Н.О., Чернега І.І. Доходи та платоспроможний попит населення.....	15
Бондаренко Н.В., Зірич Д.М. Сучасний стан споживчого кредитування в Україні.....	16
Боровик П.М., Блажко К.О., Чернюк Н.В. Фіскальний потенціал податку на додану вартість.....	18
Бортник Т.І., Лементовська В.А. Маркетинговий аналіз ринку плодоягідної продукції.....	19
Бурлака Я. Соціальні філософські та політичні проблеми формування громадського суспільства в Україні.....	20
Васильченко М.І. Концепція «Smart City» та особливості її реалізації у сучасних економічних умовах.....	22
Власюк С.А. Діюча практика кредитування фізичних осіб в Україні.....	23
Гвоздей Н.І. Проблеми та вдосконалення бюджетного процесу в Україні.....	25
Гороховець Ю. А. Нематеріальні активи в цивільному законодавстві.....	27
Гринчак О.В., Давлетханова О.Х., Марін Б.М. Застосування методів імітаційного моделювання в операційному менеджменті у підприємствах агробізнесу.....	29
Грищенко Д.Ю. Ринок продукції олійних культур в Україні: проблеми та шляхи вирішення.....	30
Губчакевич М.М., Франовська А.І. Необхідність оцінки фінансового стану підприємства.....	32
Гузар Б.С., Литвинюк В.С. Бюджетна децентралізація та шляхи її реалізації в Україні.....	33
Давлетханова О.Х., Марін Б.М., Шаймухаметова В.Р. Використання аналітичних панелей в стратегічному управлінні кормозабезпеченням у сільськогосподарському підприємстві.....	34
Дудченко М.А. Передумови та процеси економічної дезінтеграції України в Європейському економічному просторі.....	35

Євтухівський М.С. Кредитування малого та середнього бізнесу	37
Жарун О.В. Особливості механізму активізації інноваційного розвитку сільських територій	39
Жученко Д.Б. Доцільність бюджетування в сільськогосподарських підприємствах .....V	41
Загребельний Б.В. Стан розвитку та інтенсифікації сектору виробництва зерна зернопродуктового підкомплексу Черкаської області	42
Захова В. Громадянське суспільство в Україні: проблеми та перспективи	44
Іванова Н.А. Погляд на новий Закон про аудит	45
Киш Л.М. Аналіз ефективності системи матеріального стимулювання ТОВ "УСТЯ"	47
Колотуха С.М., Квасюк А.С. Іноземний досвід розвитку кредитного механізму підприємств аграрного сектору економіки	49
Концеба С.М., Скуртол С.Д. Можливості і проблеми використання банківських інформаційних системи Клієнт-Банк	51
Корман І.І. Сувенірна продукція як засіб стимулювання збуту	52
Корольова Л.А. Особливості автоматизації обліку фінансових результатів сільськогосподарських підприємств	54
Коротесв М.А., Манзій О.П. Сільські території: стан, проблеми та їх вирішення в умовах розвитку місцевого самоврядування	55
Костюк В.С. Український протекціонізм на ринку праці	57
Котвицька Н.М. Іноземні інвестиції в економіку України	58
Крон а к О.Л Проблеми обліково - аналітичного забезпечення управління витратами на виробництво продукції рослинництва	59
Кудельський В.Е. Фінансові можливості держави у забезпеченні соціального захисту населення	61
Кучеренко Т.Є. Сучасні підходи до визнання доходів у звіті про фінансові результати (звіті про сукупні доходи)	63
Лементовська В.А., Бортник Т.І. Теоретичні аспекти аграрного маркетингу ..	65
Мазур Ю.П. Напрями удосконалення маркетингової діяльності сільськогосподарських підприємств Ямпільського району Вінницької області ..	66
Макушок О.В. Трансформаційні моделі сучасного комплексу маркетингу споживача	68
Матрос О.М. Проблеми формування балансу як форми фінансової звітності... ..	69
Мельник К.М. Вдосконалення способів мінімізації кредитних ризиків у вітчизняних банках	71
Мельник Л.Ю. Дуальна система освіти в умовах формування економіки знань ..	72
Михайловина С.О. Необхідність проведення аудиту поточних біологічних активів	73

Мудрак Р.П. Вплив сукупних витрат на обсяги національного виробництва ...	75
Наталіч О.С. Оцінка кредитного потенціалу суб'єктів аграрного підприємництва	76
Невлад В.Ф. Конкурентоспроможність круп'яної продукції України	78
Нестерчук Я.А. Інтегральна оцінка фінансової стійкості садівничих підприємств	79
Нестерчук Ю.О., Новицький І.В. Фактори та умови розвитку зерновиробництва в сільськогосподарських підприємствах	81
Нижник І.О. Доходи - ключовий фактор задоволення продовольчих інтересів домогосподарств	83
Новікова В.О. Теоретичні та практичні аспекти розвитку фінансової системи ..	85
Оляднічук Н.В. Проблеми обліку дебіторської заборгованості та їх вирішення ..	86
Островська І.В. Фінансова безпека суб'єктів господарювання в умовах нестабільності ринкового середовища їх функціонування	88
Панкратова Л.А. Особливості методології обліку в банках	89
Пархоменко Л.А. Формування збутових стратегій сільськогосподарських підприємств	91
Пенькова О.Г. Вибір каналів реалізації продукції сільськогосподарськими підприємствами на прикладі ФГ «Агрофірма «Базис»	92
Підлубна О.Д. Проблемні питання оцінки нематеріальних активів	94
Полищук О.М. Облік витрат виробництва за місцями їх виникнення і центрами відповідальності	95
Полищук С.П. Фінансова децентралізація як основний аспект публічного управління в Україні	96
Прокопчук О.Т. Класифікаційні ознаки індексного страхування для аграрного сектору економіки	97
Пташник С.А. Теоретичні засади сутності «конкуренції» в економічній науці ..	99
Ратушна О.П. Удосконалення обліку утримання виробничих запасів	101
Ревуцька А.О., Ковальчук І.М. Правовий аспект відносин власності на землю у контексті продовольчої безпеки держави	102
Рибчак В.І., Сопільняк І.С. Перспективи розвитку експорту українських органічних продуктів харчування на європейський ринок	104
Семенда Д.К., Семенда О.В. Особливості ціноутворення на сільськогосподарську продукцію в сучасних ринкових умовах	105
Семенда О. В. Фінансовий ресурс міських громад в умовах децентралізації	107
Семенда Д.К., Семенда О.В. Перспективи обігу земель сільськогосподарського призначення	108
Скуртол С.Д., Концеба С.М. Організація інформаційної бази та автоматизація обліку витрат на виробництво	109

сьогодення потребує сучасних підходів до законодавчої бази, яка регламентує нові вимоги до професії. Сильним поштовхом активного запровадження такої реформи було прийняття Європейським союзом Директиви 2014/56/ЄС та Регламенту №537/2014 із зазначенням нових, жорсткіших вимог до аудиту, які відповідають світовим тенденціям розвитку економіки та ринку аудиту, а також мають задовольняти зростаючу зацікавленість користувачів фінансової звітності до продукту праці аудиторів - аудиторського звіту.

2017 рік був результативним щодо змін у законодавстві - Верховна Рада України ухвалила новий Закон «Про аудит фінансової звітності і аудиторську діяльність», покликаний реформувати ринок аудиторських послуг в Україні. Цей Закон запрошує з 1 жовтня 2018 року і тому всім зацікавленим сторонам потрібно почати готуватися до роботи за новими правилами.

Характеризуючи цілі Закону, слід особливо наголосити на можливості виходу національних українських аудиторських організацій на європейський ринок за рахунок визнання еквівалентності систем, підвищення рівня довіри інвесторів до фінансової звітності вітчизняних компаній, зокрема державних підприємств, забезпечення її прозорості, і як наслідок, залучення інвестицій, розширення ринку аудиторської діяльності.

Відповідно до Закону основна зміна стосується штату суб'єктів аудиторської діяльності, яким буде дозволено проводити обов'язковий аудит фінансової звітності. Для цього в організації за основним місцем роботи повинно працювати не менше трьох аудиторів. При наданні послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес доведеться набрати штат з 10 кваліфікованих співробітників, з яких: не менше п'яти осіб мають бути аудиторами, а щонайменше дві особи повинні бути сертифікованими за міжнародними правилами. Однак, основні вимоги ставляться до зобов'язань щодо забезпечення належної якості надання аудиторських послуг. Тому аудиторська фірма, яка здійснює аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес, або члени її мережі не мають права прямо чи опосередковано надавати неаудиторські послуги такому підприємству або його материнській компанії (резиденту України) та/або дочірнім підприємствам (резидентам України).

Водночас, змінюються не тільки кваліфікаційні вимоги. Закон докорінно перетворює правила нагляду за діяльністю аудиторів. Нині передбачається, що виконувати суспільний нагляд буде новостворений регулюючий орган, який складається з Ради нагляду за аудиторською діяльністю та Інспекції із забезпечення якості.

Документ також законодавчо закріплює використання міжнародних стандартів аудиту. Зокрема у ньому йдеться про те, що аудиторські фірми і аудитори у своїй діяльності застосовують МСА, оприлюднені державною мовою на офіційному веб-сайті АПУ, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у галузі бухгалтерського обліку й аудиту, а також розкриває, що аудиторська перевірка підтверджує відповідність фінансової звітності не лише стандартам бухгалтерського обліку, а й міжнародним стандартам фінансової звітності, якщо її складено за такими стандартами. Закон також містить посилені вимоги щодо звіту аудитора підприємств, які становлять суспільний інтерес і розширюють розуміння сутності аудиту зацікавленим сторонам. У Законі також пояснюється яким чином потрібно реагувати на виявлені значні ризики. Крім того він вимагає від аудиторів підприємств, що становлять суспільний інтерес, розробляти додатковий письмовий звіт для аудиторського комітету.

Нині аудиторська діяльність є підприємницькою діяльністю. Хоча новий Закон виключає «підприємницьку» складову і визначає аудиторську діяльність як незалежну професійну діяльність аудиторів і суб'єктів аудиторської діяльності. Проте, якщо аудитор здійснює аудиторську діяльність самостійно, тобто не в складі аудиторської фірми, він зобов'язаний мати статус фізичної особи - підприємця. Аудиторам забороняється безпосередньо займатися іншими, не сумісними з аудиторською діяльністю, видами підприємницької діяльності, що не виключає їхнього права отримувати дивіденди, доходи від інших

корпоративних прав, доходи від оренди та відчуження рухомого та нерухомого майна, пасивні доходи. Відповідно до законодавства аудитори мають право займатися громадською, • >світньою, викладацькою та науковою діяльністю, підготовкою публікацій з отриманням відповідної винагороди.

У частині Закону щодо атестації аудиторів були виконані вимоги Європейського законодавства: уточнені механізми зарахування теоретичних знань осіб, що атестуються. Зазначається, що аудитором може бути визнана фізична особа з вищою освітою, яка підтвердила високий рівень теоретичних знань та професійну компетентність, шляхом успішного складання відповідних екзаменів, пройшла практичну підготовку із провадження аудиторської діяльності.

Метою нового законодавства й змін стосовно підприємств, що становлять суспільний інтерес, та їх аудиторів є підвищення якості аудиторських послуг і зміцнення корпоративного управління для всіх зацікавлених сторін. Посилення вимог до звітування та зміцнення нагляду за аудиторською діяльністю, вдосконалення взаємодії з регулюючими органами сприятиме більшій прозорості процесу аудиту та впорядкуванню ринку аудиторських послуг в Україні, а структурований аудит підприємств допоможе виявити більш суттєві системні проблеми.

Аналіз ефективності системи матеріального стимулювання ТОВ "УСТЯ"

Киш Л.М., к.е.н., доцент,

Вінницький національний аграрний університет

В процесі функціонування підприємства матеріальне стимулювання має провідне значення. Воно, насамперед, реалізується через зміцнення та розвиток особистісних матеріальних стимулів. Основною формою яких є оплата праці [1]. Тому проведемо аналіз фонду оплати праці та її продуктивності в ТОВ "УСТЯ" с. Устя Бершадського району Вінницької області (табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз фонду оплати праці та її продуктивності в ТОВ "УСТЯ"

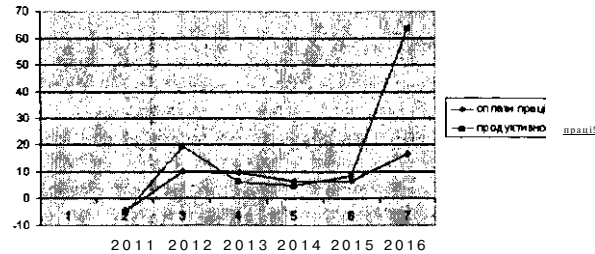
Показники	Роки			Відхилення	
	2014	2015	2016	<+/-)	
Фонд оплати праці, тис. грн	2281,0	2677,0	2879,0	598,0	20,8
Чистий дохід, тис. грн.	22781,0	27155,0	40827,0	18046,0	44,2
Середньорічна чисельність працівників, чол.	80	88	81	1	1,2
Середньорічна оплата праці 1 працівника по підприємству, грн.	28512,5	30420,5	35543,2	7030,7	19,8
Сума матеріального стимулювання, тис.грн.	709	924	1045	336	32,2
Одержано чистого доходу в розрахунку на 1 середньорічного працівника, тис. грн.	284,7	308,6	504,0	219,3	43,5

Протягом досліджуваного періоду ТОВ "УСТЯ" збільшило фонд заробітної плати на 598 тис. грн. (20,8 %), і у 2016 році він становив 2879 тис. грн.. За рахунок цього зростає середньорічна оплата праці 1 працівника по підприємству на 7030,7 (19,8 %) грн. І у 2016 році вона становила 35543,2 тис. грн.

Кількість виробленої валової продукції та чистого доходу в розрахунку на 1 середньорічного працівника зросли відповідно на 131 тис.грн, або 29,8%, та 219,3тис. грн й

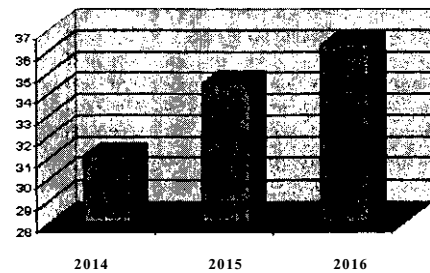
43,5%.

Аналіз середньої заробітної плати і темпів її зростання взаємопов'язаний з аналізом темпів приросту продуктивності праці (рисі).

Рисі. Темпи приросту продуктивності праці та заробітної плати ТОВ "УСТЯ" в середньому за 2011-2016 рр.

На підприємстві неможливо виділити чітку тенденцію співставлення темпів приросту заробітної плати та темпів приросту продуктивності праці. Проте у 2012 р., 2015 та 2016 р. вона була позитивною, що зумовлено зростанням цін на сільськогосподарську продукцію, яку реалізує ТОВ "УСТЯ".

Рис.2. Питома вага суми матеріального стимулювання в фонді оплати праці ТОВ "УСТЯ" за 2014-2016 рр.

Господарство постійно збільшує обсяги матеріально стимулювання. Так за досліджуваний період його сума зросла на 336 тис грн, або на 32 % (табл.1). Також збільшується й питома вага обсягів матеріального стимулювання в загальній сумі фонду оплати праці - з 31,1% у 2014 р. до 36,3% у 2016р. (рис.2).

Рис.3. Структура суми матеріального стимулювання ТОВ "УСТЯ" в середньому за 2014-2016 рр.

Матеріальні стимули праці це не тільки грошові винагороди, але й можливість зміни соціального статусу, отримання туристичних та екскурсійних путівок, подарунків тощо [1]. Також воно може включати: безкоштовне медичне обслуговування працівників; надання засобів мобільного зв'язку; часткова оплата витрат мобільного зв'язку; оплата транспортних

витрат (проїзд у громадському транспорті, надання службового транспорту, позики на придбання транспорту, оплата витрат на бензин); компенсація витрат на харчування протягом робочого дня і т. д [2].

Проте, як свідчить структура суми матеріального стимулювання ТОВ "УСТЯ", все-таки найбільшу питому вагу займають премії різного роду та бонуси (відповідно 58% та 31%). А інші напрямки - всього 11 %. Причому, серед них провідною є компенсація витрат на харчування протягом робочого дня.

Таким, чином, основою матеріального стимулювання праці є заробітна плата, вона стимулює працівників до підвищення рівня своєї продуктивності, і як наслідок збільшується прибуток підприємства. Господарство за період дослідження збільшувало фонд оплати праці. Також зростала сума матеріального стимулювання. Отже, збільшувалась заробітна плата, сума премій та бонусів. ТОВ "УСТЯ". Проте, не завжди просліджувалась пряма залежність продуктивності праці від матеріальних стимулів, оскільки впливали інші чинники, зокрема, ціна на продукцію підприємства.

Список використаних джерел

- Іваницька С.Б. Методологічні основи стимулювання праці персоналу підприємства / С. Б. Іваницька, М. Р. Клітна // Ефективна економіка. - 2013. - № 11. - С. 24-35.
- Мотивация и стимулирование трудовой деятельности. Теория и практика : учебник для бакалавров / А. А. Литвинок, С. Ж. Гончарова, В. В. Данилочкина [и др.]. — М.: Издательство Юрайт, 2014. — 398 с.
- Салун М. М. Механізм соціально-економічної мотивації працівника: монографія / М. М. Салун, О. В. Майстренко. - Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. - 184 с.

Іноземний досвід розвитку кредитного механізму підприємств аграрного сектору економіки

Колотуха С.М., к.е.н., доцент
Квасюк А.С., магістрант
Уманський національний університет садівництва

Створення вітчизняної системи сільськогосподарського кредитування - складне завдання, вирішення якого потребує ретельного дослідження процесу виникнення та розвитку подібних систем у високо розвинених країнах.

До характерних особливостей механізму кредитування розвинених країн слід віднести:

- 1) наявність багаторівневої банківської системи, яка складається, як правило, із трьох рівнів;
- 2) пільгове кредитування (субсидування відсоткової ставки) з боку держави здійснюється у двох напрямках: компенсації різниці у відсотках безпосередньо сільськогосподарським товаровиробникам, або надання пільгових кредитів;
- 3) різноманітність способів погашення кредиту дає можливість аграрним підприємствам отримувати кредити з врахуванням їх фінансових можливостей;
- 4) банківські і небанківські фінансово-кредитні установи розвинених країн надають національному аграрному сектору різноманітний спектр нетрадиційних банківських послуг, таких як лізинг, факторинг [1, С. 88].

Кредитний рух зародився у Німеччині, де в 1844 році була започаткована "Рочдельська споживча кооперація" у вигляді "Товариства приватних рочдельських піонерів". Його засновником вважають Германа Шульце, який створив перший кредитивний кооператив. Досвід перших кооперативів слугував початком розвитку кредитної кооперації в аграрному секторі Європейських держав, а також в Америці. Об'єднання кооперативів започаткували створення банків на кооперативних засадах. Згодом кредитні спілки знайшли розвиток у Канаді, США, Ірландії та інших країнах[2, С. 199].

Об'єднуючись, такі кооперативи започаткували кооперативні банки, які функціонували на

Наукове видання

АСПЕКТИ СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

Відповідальний редактор - Непочатенко Олена Олександрівна
Відповідальний секретар - Мальований Михайло Іванович

*Видається в авторській редакції.
Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів.
Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку,
яка не завжди збігається з позицією редакції.*

Комп'ютерне верстання М. І. Мальований

Підписано до друку 17.05.2018. формат 60x90/16
Папір офсет. Ум. арк. 8,14
Тираж 300. Зам. № 548

Видавець і виготівник «Сочінський М. М.»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19
Свідоцтво: серія ДК №2521 від 08.06.2006 р.
тел.: (04744) 4-64-88, 4-67-77,
(067) 104-64-88, (093) 117-08-86,
vizavi-printj.imdo.com
e-mail: vizavi008@gmail.com